

**Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ “Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника”
Інститут історії, політології і міжнародних відносин**

Пендзей Іван Васильович

*Новітня історія країн Західної Європи і Америки
(друга половина XX — початок XXI ст.): організація
навчального процесу відповідно до вимог Болонської
системи навчання*

**Навчально-методичний посібник для самостійного
вивчення дисципліни студентами спеціальності “ Історія ”**

Івано-Франківськ — 2013

УДК 94 (4-15) + 94 (7/8)

ББК 63.3(0)6

П 25

Пендзей І. В. Новітня історія країн Західної Європи і Америки (друга половина ХХ — початок ХХІ ст.): організація навчального процесу відповідно до вимог Болонської системи навчання: [навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни студентами спеціальності “Історія”]. - Івано-Франківськ, 2013. - 51 с.

Навчально-методичний посібник укладений відповідно до вимог Болонської системи навчання. Його метою є впорядкування навчального процесу з курсу згідно кредитно-модульної схеми, державного стандарту вищої освіти. У ньому подані опорні проблеми для дискусії (плани), рекомендовані джерела і література – базові навчальні видання, праці узагальнюючого, аналітичного характеру, спеціальна література по темах, довідкові твори та адреси Інтернет-ресурсів, а також передбаченні навчальною робочою програмою завдання для модульного та підсумкового (екзаменаційного) контролю знань з навчальної дисципліни.

Для студентів спеціальності “Історія” денної і заочної форми навчання.

Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту історії, політології і міжнародних відносин **Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника** (27 березня 2013 р., протокол № 8) .

Рецензенти:

Жерноклєв О. С., завідувач кафедри всесвітньої історії, доктор історичних наук, професор Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Сич О.І., завідувач кафедри історії нового та новітнього часу, доктор історичних наук, професор Чернівецького державного університету імені Юрія Федьковича.

ЗМІСТ

Загальні відомості про курс.....	4
Організація навчального процесу з курсу	4
Мета проведення семінарських занять	5
Методичні поради для підготовки семінарських занять	5
Методичні поради щодо виступу студента на семінарському занятті	6
Критерії оцінювання якості знань студентів	7
Плани семінарських занять.....	8
Тема 1. Міжнародні відносини в період “холодної війни”.....	9
Тема 2: Інтеграційний процес у Західній Європі.....	12
Тема 3: Німеччина (80-ті рр. XX – поч. XXI ст.)	13
Тема 4: Франція (кінець 80-х рр. XX – поч. XXI ст.)	18
Тема 5: Велика Британія (кінець 70-х рр. XX ст. – поч. XXI ст.).....	22
Тема 6: Італія (90-ті рр. XX – поч. XXI ст.)	27
Тема 7: США (90-ті рр. XX – поч. XXI ст.)	29
Питання до модульної та екзаменаційної форм контролю знань студентів	33
Орієнтовна тематика курсових робіт	43
Варіанти тестів до курсу	44
Відповіді на тести	49
Рекомендовані підручники, навчальні посібники з курсу	49

Загальні відомості про курс

На четвертому році навчання студенти історичного відділення Інституту історії, політології і міжнародних відносин “Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника вивчають ряд базових навчальних дисциплін, серед яких особливе місце займає курс “Новітня історія країн Західної Європи та Америки”. Оволодіваючи ним, студенти набувають великого обсягу всебічних знань, необхідних не тільки для їх становлення як професійних істориків, але й формування у них широкого світогляду, притаманного сучасній освіченій людині, яка після закінчення вузу здатна адаптуватись до складних умов життя, обумовлених поступальним розвитком нашого суспільства. Значення курсу підвищується в зв’язку з тим, що значна частина кваліфікаційних, а також курсових робіт, які виконуються студентами, присвячена саме проблемам історії країн Західної Європи і Америки, а лівова частка питань програмових вимог Державного екзамену усіх освітньо-кваліфікаційних рівнів теж стосується її проблематики.

Перша частина курсу (в офіційному міністерському формулюванні): Історія країн Західної Європи та Америки першої половини ХХ ст. вивчається у VII семестрі у хронологічних межах 1918 – 1945 рр. Друга частина курсу: Історія країн Західної Європи та Америки (друга половина ХХ — початок ХХІ ст.) розпочинається підведенням підсумків Другої світової війни. Особливістю верхньої хронологічної межі другої частини курсу є її постійна змінність, оскільки новітня історія розширюється з плином часу і самої історії.

Організація навчального процесу з курсу

Курс вивчається відповідно до вимог Болонської системи, упроваджені в університеті та інституті 100-бальної шкали оцінювання знань. А це зумовило ряд новацій, насамперед піднесення ролі самостійної та індивідуальної навчальної, пошукової, дослідницько-експериментальної діяльності студентів, запровадження змістових модулів

Модульний контроль здійснюється після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини курсу – змістового модуля. Формою змістового контролю може бути, крім модульної контрольної роботи (МКР), тест, синтез, колоквиум тощо; ІНДЗ та есе, наукова доповідь, реферат, повідомлення; усний захист конспекту монографії, ряду статей, основних першоджерел (аналіз); переклад з іноземної мови навчальних чи наукових текстів тощо.

Модульне контрольне завдання може включати 4 - 5 питань різного

ступеня складності: два перші - теоретичні, третє практичного характеру (на знання джерел або історіографії), четверте – на знання, наприклад, термінів, понять, п'яте – на знання дат, подій тощо.

Реферат – це стислий виклад змісту наукової праці, статті, теми чи окремого питання, огляд наукових видань або інших джерел з відповідної теми.

Есе – письмовий твір–роздум над проблемою, який віддзеркалює особисту позицію студента та систему аргументів, на яких ця позиція ґрунтується.

Найбільш складною, трудомісткою формою творчої роботи є ІНДЗ. Його виконання вимагає залучення значної наукової літератури та джерел, можливо архівних матеріалів, Інтернет - ресурсів.

ІНДЗ - індивідуальний творчий проект - вид позааудиторної роботи студента навчально-дослідного характеру, що має практичне значення. Мета ІНДЗ - самостійне вивчення частини програмового матеріалу, написання наукової роботи.

Семестровий (підсумковий) контроль у заліковому кредиті проводиться у формі екзамену.

Підсумкова кількість балів з дисципліни (за стобальною шкалою) є сумою балів, які студент отримав за поточний контроль знань, результатів складання змістових модулів, зокрема написання МКР та ІНДЗ і екзаменаційної оцінки.

Мета проведення семінарських занять

У результаті проведення семінарських занять студенти повинні: знати події, факти, хронологію, проблеми країн Західної Європи і Америки; джерельну й історіографічну базу тем; вміти аргументовано спростовувати, чи, навпаки, підтверджувати висновки, думки, положення, концепції, які містяться у науковій літературі; вести порівняльний аналіз проблем, виявляти їх специфіку і спільні риси; застосовувати принципи історизму і об'єктивності при вивченні міжнародних відносин, зовнішньої політики.

Перелік тем семінарських занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни і не може бути змінений, наприклад, за бажанням студентів.

Методичні поради для підготовки семінарських занять

Необхідною умовою оволодіння студентами курсом є їх ретельна підготовка до кожного семінарського заняття. Готуючись до семінарського заняття студенту слід насамперед уважно ознайомитись з його планом, проглянути рекомендовані джерела і літературу, опрацювати матеріали

підручників (якщо тема відображена у них). Усвідомивши мету і завдання семінарського завдання студент вивчає рекомендовані джерела, наукову літературу і робить необхідні виписки – найважливіші положення, цифри і факти, які знадобляться для ґрунтовної відповіді на питання. Він опрацьовує також нові історичні поняття, терміни, складні теоретико-методологічні положення. Для кращого їх з'ясування користується різною довідковою літературою. Окремо (на полях конспекту) записує власні судження, які свідчать про творче осмислення проблематики теми, його аналітичні здібності.

Слід пам'ятати, що конспектування не самоціль – виконується в обсязі необхідному для підготовки відповіді на питання плану, тому якихось обмежень тут не може бути.

Методичні поради щодо виступу студента на семінарському занятті

Студент повинен бути готовим до відповіді на всі питання теми. До кожного з них він зобов'язаний скласти поширений план або тези виступу - вони допоможуть йому чітко, логічно і послідовно з'ясувати питання. Це сприятиме усвідомленому засвоєнню знань, дасть можливість студенту вдатися до інтерпретації матеріалу, висловити свою громадянську позицію з обговорюваного питання; розвиває вміння мислити і вести теоретичний аналіз, дискусію. Суцільне безвідривне зачитування переписаного тексту або зробленої ксерокопії не допускається. Така “відповідь” заслуговує незадовільної оцінки.

Виступ студента на семінарському занятті не повинен тривати, як правило, більше 10 хв. У ньому слід виразити думки авторів літературних або Інтернет -джерел своїми словами, найважливіші положення використаних праць, які свідчать про авторську позицію, треба зачитувати. Цитати мають бути короткими і стосуватися висвітлюваного питання. Студент повинен виявити причинно-наслідкові зв'язки історичних подій і явищ, їх взаємообумовленість з розвитком подій, попередньо з'ясованих у виступах його товаришів. Розкриваючи питання, слід якнайповніше використати джерела, проявити загальну ерудицію, обізнаність з історіографією теми, вміння провести логічні зв'язки з сучасністю і, зокрема, проблемами української історії. Наприкінці виступу необхідно зробити висновки й узагальнення.

Студент повинен вільно володіти матеріалом, не читати законспектоване. Конспектом треба користуватися наводячи цифрові дані, цитуючи текст тощо. Під час виступу (якщо це необхідно) проявіть знання

історичної та політичної карти, активно використовуйте технічні засоби навчання тощо

Тільки систематична, наполеглива, ретельна підготовка до кожного семінарського заняття, активна участь у творчій дискусії, яка розгортається під час обговорення тем, як і опанування матеріалами лекцій і рекомендованої до них літератури, є необхідною умовою фундаментальних знань студентів з новітньої історії країн Західної Європи і Америки, розвитку їх самостійного творчого мислення, набуття навиків науково-дослідницької праці над історичними джерелами.

Критерії оцінювання якості знань студентів

Студенти часто нарікають, що їм виставляються низькі оцінки з дисципліни. У зв'язку з цим слід зазначити, що вони виставляються як правило за зачитування ксерокопій тих чи інших матеріалів, з якими вони виступають, неспроможність відповісти навіть одним-двома реченнями на поставлені їм додаткові запитання, переказати зміст питання своїми словами тощо. Критерії, якими керується викладач, оцінюючи усні та письмові відповіді студентів, у найкоротшому вигляді такі:

- а) самостійність, повнота і змістовність виступу;
- б) різноманітність використаних (цитованих) джерел (літератури);
- в) уміння робити аргументовані висновки;
- г) мовна вправність – чистота української мови;
- д) виразність, чіткість почерку (при написанні письмових робіт);
- е) активна участь в обговоренні на занятті проблем та ін.

У нагоді студенту стануть також критерії оцінювання відповідності результатів контролю знань за різними шкалами, які відображені у наступній таблиці:

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національного шкалою	
					екзамен	залік
90 – 100	A	відмінно	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє	Високий (творчий)	відмінно	

			використовувати набутті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили			араховано
80 – 89	B	дуже добре	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
70 – 79	C	добре	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
60 – 69	D	задовільно	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
50 – 59	E	достатньо	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивний)	незадовільно	

1 - 25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			
--------	---	--	---	--	--	--

Плани семінарських занять

Тема 1. Міжнародні відносини в період “холодної війни”

1. Ялтинсько-потсдамська система міжнародних відносин.
2. Передумови виникнення “холодної війни” і початок глобального блокового протистояння (1947 – перша половина 50-х рр.).
3. Німецька проблема після Потсдамської конференції (1945 – 1949 рр.). Створення двох німецьких держав.
4. Берлінська (1958 - 1961 рр.) і Карибська (1962 р.) кризи, їх вплив на розвиток міжнародних відносин 60-х рр. XX ст.
5. “Непевна розрядка”: проблеми європейської безпеки та співробітництва в 70-і рр.
6. Розпад ялтинсько-потсдамського порядку (1986 - 1991 рр.).

Реферати

1. Основні геополітичні наслідки Другої світової війни.
2. Німецька проблема в 1949 – 1955 рр. Вступ ФРН до НАТО.
3. Утворення і початок діяльності ООН.
4. Стан радянсько-американських відносин на рубежі 50 – 60-х рр.
5. Радянсько-американське співробітництво під час розрядки міжнародної напруженості (70-ті рр. XX ст.).
6. Відновлення біполярної конфронтації (1980 – 1985 рр.).
7. “Доктрина невтручання” М. С. Горбачова.
8. Саморозпуск СРСР і припинення “холодної війни”.

Література

Опубліковані джерела

1. Алексеев А. И. Карибский кризис, как это было // Открывая новые страницы. Международные вопросы: события и люди / Н. В. Попов. – М., 1989. – С. 160.
2. Даллес А. О политике // Вопросы истории (ВИ) . – 1988. - № 4.
3. Добрынин А. Ф. Сугубо доверительно. Посол в Вашингтоне при шести президентах США (1962 – 1986). – М., 1996.

4. Доктрина Трумэна // Хрестоматия по новейшей истории в 3-х томах / Под ред. Б. Г. Гафурова и др. – Т. III, ч.1, С. 59 – 60.
5. Карягин В. В. Берлин. Впечатления приезжего // Международная жизнь (МЖ). – 1997. - № 3.
6. Карягин В. В. Берлин: от железного занавеса до берлинской стены // МЖ. – 1991. - № 4 – 8.
7. Международное право в документах / Сост. Н. Т. Блатова. – М., 1982.
8. Международное публичное право: Сборник документов. – М., 1996. – Т. 1 – 2.
9. Осинский И. Стена как шрам в сердце // Эхо планеты. – 1991. - № 46. – С. 22 – 23.
10. Штраус Ф. И. Воспоминания. – М., 1991.

Підручники

1. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1945 – 70-ті роки): Підручник / В. А. Манжоло, М. М. Білоусов, Л. Ф. Гайдуков та ін. – К.: Либідь, 1999. – 558 с.
2. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1980 — 2000 рр.): Підручник. — К., 2001.
3. Наринский М. М. История международных отношений, 1945 — 1975: Учеб. пособие. – М., 2004.
4. Новиков Г. Н. Теории международных отношений. Иркутск. М., 1996.

Монографії

1. Белецкий В. Н. За столом переговоров. Обсуждение германских дел на послевоенных международных совещаниях и встречах. – М., 1979.
2. Бжезинский З. Великая шахматная доска: Господство Америки и его геостратегические императивы: Пер. с англ. – М., 1998.
3. Галкин А. А., Мельников Д. Е. СССР, западные державы и германский вопрос (1945 – 1965). – М., 1966.
4. Германский вопрос в 1945 – 1990-х гг. – К., 1991.
5. Журкин В. В. США и международные политические кризисы. – М., 1975.
6. Киссинджер Г. Дипломатия. – М., 1997.
7. Коваль К. И. Последний свидетель. Германская карта в “холодной войне”. – М., 1997.
8. Лавренов С. Я., Попов И. М. Советский Союз в локальных войнах и конфликтах. – М., 2003.

9. Лечуга К. В центре бури: Фидель Кастро, Н. С. Хрущев, Дж. Ф. Кеннеди и ракетный кризис. – М., 1995.
10. Олимпиев А. Ю. Ближний и Средний Восток: актуальные проблемы международных отношений: Монография. – М., 2004.
11. Основные сведения об Организации Объединенных Наций. – М., 1995.
12. Региональные и локальные конфликты: история и современность. – М., 1989.
13. Советская внешняя политика в годы “холодной войны”: Новое прочтение. – М., 1995.
14. Филитов А. М. Германский вопрос: от раскола к объединению. – М., 1993.
15. Холодная война. 1945 – 1963 гг. Историческая ретроспектива: Сб. статей. / Отв. ред. Н. И. Егорова, А. О. Чубарьян. – М., 2003.
16. Холодная война: новые подходы, новые документы / Редкол.: Наринский М. М. и др. – М., 1995.
17. Шарова А. Я. США и ООН: концепции и реальность (40 – 80-е гг.). – М., 1991.

Наукові статті

1. Ефимов Н. Н., Фролов В. С. Карибский кризис 1962 года (новые данные) // ВИ. – 2005. - № 6.
2. Круглый стол: Карибский кризис – важнейшие уроки истории // Латинская Америка. – 1988. - № 1.
3. Локальные войны XX в. и СССР // История СССР. – 1992. - № 4; 1993. - № 3.
4. Робертс Ф. Сталин, Хрущев и берлинские кризисы // МЖ. – 1991. - № 10.

Узагальнюючі праці

1. Гобсбаум Е. Вік екстремізму: Коротка історія XX ст. (1914 – 1991) / Пер. з англ. – К., 2001.
2. Дюррозель Ж. – Б. Історія дипломатії від 1919 року до наших днів: Пер. з франц. – К., 1995.

Інтернет- джерела

1. Фултонська промова Черчилля // www.coldwar.ru
2. Інтерв'ю Й.В. Сталіна газеті “Правда” про промову Черчилля в Фултоні (14 березня 1946 р.) // www.coldwar.ru
3. Промова Трумена на засіданні Конгресу 12 березня 1947 р. – “Доктрина Трумена” // www.coldwar.ru
4. Звернення Д. Кеннеді до американського народу підчас Карибської кризи. 22 жовтня 1962 р. // www.coldwar.ru

5. Звернення М.С. Хрущова до Д.Ф. Кеннеді підчас Карибської кризи. 27 жовтня 1962 р. // www.coldwar.ru
6. Відповідь Д. Кеннеді М.С. Хрущову. 28 жовтня 1962 р. // www.coldwar.ru

Тема 2: Інтеграційний процес у Західній Європі

1. Початок інтеграції Західної Європи. Європейські співтовариства. Договір про створення Європейського економічного співтовариства (“Спільного ринку”).
2. Європейське економічне співтовариство (ЄЕС): проблеми розвитку у кінці 50-х — 60-х рр.
3. Інтеграційні процеси в умовах інтернаціоналізації економіки. Створення “Єдиного ринку без кордонів” у Західноєвропейському регіоні.
4. Формування єдиної Європи (90-і рр. ХХ ст.).
5. Проблеми західноєвропейської інтеграції у першому десятилітті ХХІ ст.

Реферати

1. “План Плевена”.
2. Європейське об’єднання вугілля і сталі.
3. Новий етап створення валютно-фінансового і економічного союзу країн ЄС (з 1 липня 1990 р.).
4. Маастріхтські угоди.
5. Амстердамський договір (жовтень 1997 р. - важливий крок на шляху розширення і поглиблення європейської інтеграції);
6. Вибори у Європейський парламент (червень 1999 р.).

Література

Опубліковані джерела

1. Брант В. Воспоминания. - М., 1991.
2. Договори, учреждающие Европейское общество. - М., 1994.
3. Европейский Союз: Документы Европейского Союза. - М., 1994. - Т. 1 - 3.
4. Единый Европейский акт. Договор о Европейском Союзе. - М., 1994.

Підручники

1. Євроінтеграційна проблематика на уроках історії: Навч.-метод. посібник / за ред. І. С. Цепенди. – Ів.-Франківськ., 2007.

2. Шемятенков В. Г. Европейская интеграция. Учебное пособие. - М., 2003.

Монографії

1. Арах М. Европейский Союз: Видение политического объединения. - М., 1998.
2. Беттхер В. Маастрихтский договор о будущем Европы. - М., 1994.
3. Европа: новое начало: декларация Шумана. 1950 — 1990 гг. Европа и проблема расширения. - М., 1994.
4. Единая Европа: идея и практика. - М., 1994.
5. Європейська інтеграція / уклад.: М. Яхтенфукс, Б. Колер-Кох; пер. з нім. М. Яковлева. - К., 2007.
6. Киссинджер Г. Дипломатия. - М., 1997.
7. История европейской интеграции. 1945 — 1994. - М., 1995
8. Маастрихтский договор. - М., 1994.
9. Сиджански Д. Федералистское будущее Европы: От Европейского сообщества до Европейского Союза. - М., 1998.
10. 1992 год: новые контуры Западной Европы / Отв. ред. В. А. Мартынов. - М., 1992.
11. Тоді Філіп. Нарис історії Європейського Союзу: нариси, ессе / пер. з англ. М. Марченко. - К.: К.І.С., 2001. - 142 с.

Наукові статті

1. Синдеев А. А. Западноевропейский интеграционный процесс. 1947 – 1957 гг. // Вопросы истории. – 2011. - № 8. – С. 99 – 109.

Енциклопедії. Довідники

1. Європейський Союз: Словник-довідник / Ред. М. Марченко. – К., 2006. – 140 с.

Інтернет- джерела

1. Вибори до європейського парламенту:
http://parlament.org.ua/index.php?action=magazine&id=9&ar_id=12&iar_id=348&as=2
2. Європейська інтеграція:
http://uk.wikipedia.org/wiki/Європейська_інтеграція
3. ЄС у кишені. Довідник із європейської інтеграції України:
www.kas.de/wf/doc/kas_17874-1522-1-30.pdf?091023162452

Тема 3: Німеччина (80-ті рр. XX – поч. XXI ст.)

Перше заняття

1. Німецький неоконсерватизм.

2. Перше канцлерство Г. Коля. Внутрішня і зовнішня політика урядової коаліції ХДС/ХСС – ВДП (1 жовтня 1982 – 25 січня 1987 рр.).
3. Друге канцлерство Г. Коля. Внутрішня і зовнішня політика консервативно-ліберальної коаліції.
4. Криза НДР у 80-х рр. XX ст. Мирна демократична революція 1989 р. Об'єднання Німеччини (3 жовтня 1990 р.).

Друге заняття

1. Загальнонімецькі вибори в бундестаг 2 грудня 1990 р. і 16 жовтня 1994 р. Третє і Четверте канцлерство Г. Коля. Вирішення проблем об'єднаної Німеччини.
2. Вибори в бундестаг 27 вересня 1998 р. і 22 вересня 2002 р. Внутрішня і зовнішня політика коаліційних урядів соціал-демократичного канцлера Г. Шредера.
3. Канцлерство А. Меркель.

Реферати

1. Німецько-українські відносини (1991 – 1994 рр.).
2. Німецько-українські відносини (1994 – 1998 рр.).
3. Німецько-українські відносини (1998 – 2002 рр.).
4. Німецько-українські відносини (2002 – 2004 рр.).
5. Німецько-українські відносини (2004 – 2013 рр.).

Література

Опубліковані джерела

1. Договор об окончательном урегулировании в отношении Германии 1990 г. // Вестник МИД СССР. – 1990. – №
2. Заява Верховної Ради УРСР у зв'язку з об'єднанням Німеччини від 3.10.1990 р. // Радянська Україна. – 1990. – 4 жовтня.
3. Міжнародно-договірні відносини України // Україна на міжнародній арені. Зб. документів і матеріалів 1991 – 1995 рр. У 2-х кн. – К., 1998.
4. Промова Федерального Канцлера ФРН Г. Коля з нагоди присвоєння йому ступеня почесного доктора Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка // Урядовий кур'єр. – 1995. – 5 жовтня.

Підручники

1. История Германии: учебное пособие: в 3 тт. - Т. 2: От создания Германской империи до начала XXI века. — М.: 2008. – 672 с.
2. Павлов Н.В. Современная Германия: Учеб. пособие по страноведению. - М., 2005. - 567 с.

3. Патрушев А. И. Германия в XX веке. Учеб. пособие. – М., 2004. – 432 с.

Монографії

1. Александров В.В., Есин Е.Н. Объединение Германии и провал германской политики советского руководства. – М., 1995.
2. Ахтамзян А.А. Объединение Германии. Обстоятельства и последствия. Очерки. - М., 2008. - 407 с. (Рец.: Новая и новейшая история (ННИ). - 2009. - №1. - С. 232—234.).
3. Ватлин А. Ю. Германия в XX веке. - М., 2005. - 336 с.
4. “Восточная политика” единой Германии. Итоги первого десятилетия. – М., 2001.
5. Германия в XX веке. – М., 2005.
6. Германия. Вызовы XXI века / Под. ред. В.Б. Белова. - М., 2009. - 792 с.
7. Горбачов М.С. Как это было. – М., 1999.
8. Горбатчук Г.О., Кудрядченко А.І. Відносини ФРН – НДР: від визнання до єднання. – К., 1994.
9. Зонхаймер К. Федеративная Республика Германия сегодня. Основные черты политической системы. - М., 1996. - 320 с.
10. Консерватизм. Антологія. – К., 1998.
11. Краткая история Германии. Шульце Х. - М., 2004. - 256 с.
12. Кремер И.С. ФРГ: внутривнутриполитическая борьба и внешняя ориентация. – М., 1977. - 334 с.
13. Кремер И.С. ФРГ: этапы “восточной политики”. – М., 1986.
14. Кудрядченко А.І. Європейська політика ФРН (1970 – 1991 рр.). – К., 1996. – 323 с.
15. Мартинов А.Ю. Об’єднана Німеччина: від “Боннської” до “Берлінської” республіки (1990 — 2005 рр.): Монографія. - К., 2006. - 447 с.
16. Мартинов А.Ю. Соціал-демократична партія у політичній історії Німеччини XX століття. - К., 2003. - 352 с.
17. Объединение Германии и его последствия. – М., 1998.
18. Павлов Н.В. Внешняя политика ФРГ: концепции и реалии 80-х годов. - М., 1989. - 253 с.
19. Павлов Н.В. Объединение, или рассказ о решении германского вопроса с комментариями и отступлениями. – М., 1992.
20. Современный консерватизм. – М., 1992.
21. Стрелец М.В., Синчук И.И. Германский вопрос и кризис в международных отношениях: новый подход. – М., 1988.

22. Федоров В.П. ФРГ: 80-е годы. Очерки общественных нравов. – М., 1988. – 288 с.
23. Федоров В.П. ФРГ: экономика и экономическая деятельность. – М., 1977. – 216 с.
24. Филиппов А.М. Германский вопрос: от раскола к объединению. – М., 1993.
25. Фурман А.А. О чем мечтают канцлеры. – К., 1990. – С. 231 – 289.

Наукові статті

1. Ахтамзян А.А. Федеративная Республика Германия в конце XX в. // ННИ. – 1999. - №4. – С.42 – 67.
2. Белокурова Е.В. Государство и “третий сектор” в Германии: от неокорпоративизма к смешанной модели // Общественные науки сегодня. – 1998. - №2. – С. 45 – 54.
3. Боровська І. Об'єднання Німеччини 1989 — 1990 рр.: історіографія проблеми // Україна — Європа — Світ. - Вип. 1: Міжнародний збірник наукових праць / Гол. ред. Л. М. Алексієвцев. - Тернопіль, 2008. - С. 229 — 234.
4. Васильев В.И. История германского федерализма // ННИ. – 1998. - №3. – С.35 – 50. (чи 27—49).
5. Ватлин А.Ю. Германия в 2000 — 2010 годах // ННИ. - 2010. - №6. - С. 18 — 37.
6. Галактионов А.В. В российско-германском партнерстве создан серьезный задел // Международная жизнь (МЖ). – 1998. – № 9. – С.30 – 35.
7. Гарбузов В. Н. Консерватизм: понятия и типология (историографический обзор). // Политические исследования. – 1995. - № 4.
8. Дашичев В. Единая Германия в единой Европе // Свободная мысль. – 1999. - №9.
9. Ищенко В.В. Россия и Германия в XX в. // ННИ. – 1998. - № 5 – 6. – С. 238 – 239.
10. Иерусалимский В.П. ФРГ: партийный ландшафт накануне выборов // Современная Европа. - 2009. - №2, 4.
11. Концептуальные основы немецкого “экономического” радикализма // Политические исследования (Полис). – 2002. - №1. – С.160 – 169.
12. Кривоніс Р. Німеччина після виборів 1998 р.: проблеми і перспективи // Людина і політика. – 1998. - №1. – С.57 – 65.

13. Максимычев И. Как рушилась Берлинская стена // МЖ. - 2008. - №3. - С. 92 — 115.
14. Молчанов В. Рец. на кн. : “Мартинов А.Ю. Об’єднана Німеччина: від “Боннської” до “Берлінської” республіки (1990 — 2005 рр.): Монографія. - К., 2006. - 447 с. / В.Б. Молчанов // Український історичний журнал. - 2009. - №1. - С. 222—228.
15. Наринский М.М. Горбачёв и объединение Германии (по новым материалам) // ННИ. - 2004. - №1. - С. 14 — 30.
16. Оппенлендер Карл-Хайнц Процесс трансформации в новых землях ФРГ // Международная экономика и международные отношения (МЭ и МО). - 1998. - № 7. - С. 135 — 139.
17. Орлов Б. Левые в Европе // МЖ. - 1999. - №2. - С. 72 — 81.
18. Павлов Н.В. Внешняя политика Берлинской республики: новый германский путь // МЭ и МО. - 2005. - №2. - С. 63—75.
19. Павлов Н.В. Германия. Между Бонном и Берлином // МЖ. - 2004. - №3. - С. 87—98.
20. Петелин Б.В. Был ли план объединения Германии? // Вопросы истории (ВИ). - 2002. - №12. - С.149 – 153.
21. Петелин Б.В. Объединение Германии 1989 – 1990 гг.: историографический аспект // ННИ. - 2003. - №1. - С. 30 – 47.
22. Пергрел Т. Соціальна держава як основа модернізаційного процесу в Німеччині // Нова політика. - 1998. - №2. - С.28 – 32.
23. Пергрел Т. Соціальна держава як основа модернізаційного процесу в Німеччині // Нова політика. - 1998. - №2. - С.28 – 32.
24. Терехов В. Германия при социал-демократах // МЖ. - 1998. - №11 – 12. - С. 24 – 32.
25. Черняев А.С. М.С. Горбачев и германский вопрос // ННИ. - 2000. - №12. - С. 106 – 117.
26. Шилова С. Аналіз соціально-політичної кризи в Східній Німеччині у 1989 р.: причини і передумови // Схід. - 2007. - №5 (83). - С. 79 — 82.
27. Эдельман Дж. Р. Прелюдия к “холодной войне”: К истории советско-германских отношений // ВИ. - 1991. - №6. - С. 16 — 25.

Газетні публікації

1. Писанська В.В. В очікувані дива // Голос України. - 2002. - 15 жовтня. - С.7.
2. Писанська В.В. Чи стане Німеччина іншою // Голос України. - 2002. - 1 жовтня. - С.13.
3. Сто днів Шредера // День. - 1999. - 4 лютого.

Узагальнюючі праці

1. Гренвилл Дж. История XX века. Люди. События. Факты / Пер. с англ. О. Суворова. - 1999.
2. Дейвіс Н. Європа. Історія. - К., 2000.

Енциклопедії. Довідники

2. Ежегодник Большой Советской Энциклопедии. 1982. – 1990. – М., 1983 – 1991.
3. Энциклопедия. История XX века. – М., 2000.
4. Неоконсерватизм // Політологічний енциклопедичний словник: Навч. посіб. для студентів вищ. навч. закладів. – К., 1997. С. 225 – 226.

Автореферати

1. Вильде А. Особенности политического процесса объединенной Германии: становление, сущность, динамика: Автореф. дисс. канд. ист. наук. - М., 2002. - 24 с.
2. Гвоздкова О. Объединение Германии в 1991 году: проблемы, последствия: Автореф. дисс. канд. ист. наук. - М., 2003. - 25 с.
3. Харченко І.І. Об'єднання Німеччини: передумови та етапи процесу (1989 — 1990 рр.): Автореф. дис. на здобут. ступ. канд. іст. наук. - Запоріжжя, 2002.

Интернет- джерела

1. Гельмут Коль
<http://www.dw.de/гельмут-коль-канцлер-единства-и-архитектор-европы/a-5426416-1>
http://znaimo.com.ua/Коль_Гельмут
5. Досьє // Європа / Германия / Меркель, Ангела
<http://www.newsru.com/dossier/23141.html>
6. Німеччина у фактах. Переклад, набір і верстка: Дмитро Криворучко. – Франкфурт-на-Майні, 1996. – 544 с.:
<http://www.government.de>
7. Радио ЭХО Москвы : Интервью, 08.09.2007 08:47 : Герхарда Шредера:
<http://www.echo.msk.ru/interview/54685/>

Тема 4: Франція (кінець 80-х рр. XX – поч. XXI ст.)

Перше заняття

1. Друге президентство Ф. Міттерана (1989 – 1995 рр.):
 - а) уряди Мішеля Рокара (1988 – 1991 рр.), Едіт Кресон (1991 – 1992 рр.), П'єра Береговуа (1992 – 1993 рр.), їх внутрішня політика;
 - б) парламентські вибори 1993 р., причини поразки соціалістів.

- Правоцентристський уряд Едуарда Баладюра (1993 – 1995 рр.), його внутрішня політика.
2. Перше президентство Жака Шірака (1995 – 2002 рр.):
 - а) правоцентристський уряд Алена Жюппе, його внутрішня політика;
 - б) дострокові парламентські вибори в травні – червні 1997 р. Причини невдачі правих і перемоги коаліції лівих сил. Внутрішня політика уряду Ліонелля Жоспена.
 3. Зовнішня політика Франції (1989 – 1995; 1995 – 2002 рр.).

Реферати

1. Масові рухи соціального протесту наприкінці 1995 р.
2. Л. Жоспен і оновлення соціалістичної партії.
3. Парламентські вибори 1997 р. і початок періоду нового “співіснування”.
4. “Республіканський пакт розвитку і солідарності”.
5. Франко-українські відносини (1991 – 1995 рр.).
6. Франко-українські відносини (1995 – 2002 рр.).

Друге заняття

1. Друге президентство Жака Шірака (2002 — 2007 рр.):
 - а) правоцентристський уряд Жан-П'єра Рафарена, його внутрішня політика, причини відставки (травень 2005 р.).
 - б) уряд Домініка Девільпена. Спроба реформування трудового законодавства і пов'язана з нею суспільна криза другої половини 2005 – квітень 2006 рр.
2. Президентство Ніколя Саркозі (2007 — 2012 рр.).
3. Президентство Франсуа Оланда.
4. Зовнішня політика Франції (2002 – 2007; 2007 — 2012 рр.).

Реферати

1. Психолого-політичний портрет Ніколя Саркозі.
2. Психолого-політичний портрет Франсуа Оланда.
3. Франко-українські відносини (2002 – 2007 рр.).
4. Франко-українські відносини (2007 — 2012 рр.).

Література

Підручники

1. Смирнов В.П. Франция в XX веке. Пособие для вузов. - М., 2001. - 352 с.
2. Юрківський В. Регіональна, економічна і соціальна географія. – К., 2000.

Монографії

1. Берестайн С. История голлизма. - Париж, 2001. - 569 с.

2. Виноградов В.А. Экономические преобразования во Франции накануне XXI века. – М., 1989. – 306 с.
3. Івченко О. Україна на міжнародній арені: історична ретроспектива та сучасний етап. – К., 1997.
4. Канинская Г.М. Радикалы и радикализм в послевоенной Франции. Республиканская партия радикалов и радикал-социалистов в годы IV – V республики. – М., 1999. – 239 с.
5. Обичкина Е.О. Франция в новом мировом порядке: внешняя политика конца 80-х – 90-х годов XX в. – М., 2000.
6. Політичні портрети: Ліонель Жоспен, Тоні Блер, Герхард Шрьодер. – К., 2004. – 222 с.

Наукові статті

1. Ален Жюппе, новий прем'єр-міністр Франції: Політичний портрет // Україна. Європа. Світ. – 1995. – 12 – 13 липня. – С. 8
2. Арабы и французы: конфликт или взаимодействие? // Азия и Африка сегодня. – 1997. - № 1. – С. 60 – 65.
3. Арзаканян М.Ц. Жак Ширак // Вопросы истории (ВИ). – 1988. - № 8.
4. Арзаканян М.Ц. Жак Ширак – пятый президент Пятой республики // Международная жизнь (МЖ). – 1995. - №7.
5. Арзаканян М.Ц. Николя Саркози // ВИ. - 2009. - №11. - С. 50 — 60.
6. Балладюр – майбутній Президент Франції (політичний портрет) // Україна. Європа. Світ. – 1995. – 15-20 березня.
7. Васильева Н. Французский национальный фронт и ближневосточный конфликт в 80-х – 90-е годы // Мировая экономика и международные отношения (МЭ и МО). – 2000. - № 4. – С. 93 – 102.
8. Виноградов В.А. Социальный взрыв во Франции в 1995 г. и его уроки // Новая и новейшая история (ННИ). – 1998. - №4.
9. Горохов Д. Франция периода Саркози // Эхо планеты. - 2007. - №18-19. - С. 14 — 18.
10. Жак Шірак – новий президент Франції // Україна. Європа. Світ. – 1995. – 17-24 травня. – С. 8.
11. Жак Ширак. Франция и Россия // МЖ. – 1997. - № 10. – С.51 – 57.
12. Кумахов Р., Кузнецов В. Франция: рывок вперед // МЭ и МО. – 2001. - № 8. – С. 93.
13. Летичівський О. Франція: перший рік президентства Шірака і резонанс в Україні // Україна. Європа. Світ. – 1996. – 25 травня – 1 червня. – С.5.
14. Лісничук О. Уроки французької президентської кампанії // Нова політика. – 2002. - № 2. – С.5 – 9.

15. Лозовицький О. Жак Шірак: повторне випробування владою // Людина і політика. – 2002. - №7. – С. 34 – 43.
16. Лозовицький О. Жак Шірак // Історія України. - 2000. - №14. - С. 11 — 12.
17. Морозов Н. Очередной переворот в Елисейском дворе // Эхо планеты. - 2007. - №33. - С. 26 — 30.
18. Новиков Г.М. Де Голль, голлисты и голлизм // ННИ. – 1990. - №3. – С. 37 – 52.
19. Обичкина Е.О. Голлистская традиция в современной французской дипломатии // ННИ. - 2005. - №6.
20. Островская Е. Франция // МЭ и МО. – 2001. - № 8. – С.89 – 98.
21. Павличенко І. Франція – далека і близька // Шкільний світ. – 2001. - №39. – С.7 – 8.
22. Преображенская А.А. Парламентские выборы 1997 г. во Франции. Очередная политическая рокировка // МЭ и МО. – 1998. - № 1.
23. Преображенская А.А. Французский политический пейзаж после выборов // МЖ. - 2007. - №6. - С. 61 — 75.
24. Рыбаков В.Б. Сто дней Лионеля Жоспена // МЭ и МО. – 1998. - №1.
25. Рыбаков В.Б. Французская лихорадка (к истории социального кризиса конца 1995 г.) // МЭ и МО. – 1990. - №6.
26. Рубинский Ю. Франция на новом рубеже // Современная Европа. - 2007. - №4. - С. 43 — 54.
27. Садыкова Л. Р. Проблема интеграции североафриканских мусульман во французском обществе // ННИ. - 2011. - № 1. - С. 52 — 59.
28. Смирнов В.П. Франция на исходе XX века // ННИ. – 2000. - №2. – С. 49 – 69.
29. Сорав В. Розвиток взаємовідносин між державами та підприємствами у Франції // Економіка України. – 1995. - №3. – С. 67 – 71.
30. Червяков А. Военно-политический курс Франции в 1995 – 2010 гг. // МЭ и МО. – 1995. - № 15. – С. 94 – 101.
31. Шассард Д. Політичне життя Франції // Віче. – 1995. - №8. – С. 136 – 141.

Газетні публікації

1. Лавриненко-Омечинська К. До паризької меси допускаються всі: Париж // Дзеркало тижня. – 2001. – 14 липня. – С.15.
2. Лазарева А. Президентські вибори у Франції: момент істини // Дзеркало тижня. – 2002. – 27 квітня. – С. 6.

3. Лукін В. Франція: за лівих проти реформ // Демократична Україна. – 1997. – 12 червня. – С. 3.
4. Стефан С. Президентом Франції обрано Жака Шірака // Народна газета. – 1995. - №17. – С. 5.
5. Філіпчук Н. Четвертий президент П'ятої республіки // Голос України. – 2000. - №14. – С. 11 – 12.

Узагальнюючі праці

1. Гренвилл Дж. История XX века. Люди. События. Факты / Пер. О. Суворова. - М., 1999.
2. Дейвіс Н. Європа. Історія. - К., 2000.

Енциклопедії. Довідники

1. Ежегодник Большой Советской Энциклопедии. 1989. – 1990. – М., 1990 – 1991.
2. Иванова Ю.А. Все о Франции. - Харьков, 2007.
3. Франция // Свидание с Европой : Справочник путешественника. – Нижний Новгород, 1991. – С. 164 – 193.
4. Энциклопедия. История XX века. – М., 2000

Інтернет- джерела

1. Інститут президентства в системі сучасних міжнародних відносин (інформаційно-аналітичний бюлетень). - Випуск 5: Президентські вибори у Франції. - Київ 2012. Україна та вибори у Франції: www.lib-krm.org/photos/eu5.pdf
2. Обичкина Е.О. Франция в поисках внешнеполитических ориентиров в постбиполярном мире. – М., 2003. – 470 с.: www.mgimo.ru/files/22200/22200.pdf
3. Образ_Николя Саркози: http://www.memoid.ru/node/Obraz_Nikolya_Sarkozi
4. Радио ЭХО Москвы : Интервью, 28.02.2013 08:47 : Франсуа Оланда: <http://echo.msk.ru/programs/beseda/1019770-echo/>
5. Франция: куда качнется маятник. Еженедельник 2000 – Форум – Европа. 07.05.2012: 2000.net.ua/2000/forum/evropa/80090

Тема 5: Велика Британія (кінець 70-х рр. XX ст. – поч. XXI ст.)

Перше заняття

Правління консервативних кабінетів М. Тетчер (1979 – 1990 рр.) і Дж. Мейджора (1990 – 1997 рр.)

1. “Тетчеризм” (британський неоконсерватизм, його соціально-політична концепція).
2. Проблеми британського суспільства на поч. 80-х рр. Економічна політика урядів М.Тетчер і її неоднозначні соціальні наслідки. Гостра криза британської монархії в кін. 80-х на поч. 90-х рр., зниження репутації торі.
3. Пріоритетні напрямки внутрішньої політики урядів Дж. Мейджора.
4. Зовнішня політика урядів М. Тетчер і Дж. Мейджора.

Реферати

1. Особливості британської двопартійної системи. Проблема “третьої партії” у Великій Британії.
2. М. Тетчер: психолого-політичний портрет.
3. Дж. Мейджор: психолого-політичний портрет.
4. Страйк шахтарів 1984 — 1985 рр. та антипрофспілкове законодавство.
5. Війна за Фолкленди.
6. Британо-українські відносини (1991 – 1997 рр.).

Друге заняття

Правління лейбористів (1997 – 2010 рр.). Зміна влади у травні 2010 р.

1. “Новий лейборизм” (“третій шлях”) Т. Блера.
2. Перший уряд Т. Блера. Економічні та соціальні реформи. Зміна державного устрою (1997 — 2001 рр.).
3. Ольстерська проблема.
4. Повторна перемога лейбористів на парламентських виборах у червні 2001 р. Внутрішня політика уряду Т.Блера, його відставка (липень 2007р.). Уряд Г. Брауна (2007 — 2010 рр.).
5. Зовнішня політика лейбористських урядів Т. Блера і Г. Брауна.
6. Парламентські вибори 6 травня 2010 р. Уряд консервативно-ліберальної коаліції Д. Кемерона: внутрішні реформи і зміни у зовнішній політиці.

Реферати

1. Велика Британія та європейська інтеграція.
2. Т. Блер: психолого-політичний портрет.
3. Г. Браун: психолого-політичний портрет.
4. Д. Кемерон: психолого-політичний портрет.
5. Британо-українські відносини (1997 – 2001 рр.).
6. Британо-українські відносини (2001 – 2007 рр.).
7. Британо-українські відносини (2007 — 2010 рр.).
8. Британо-українські відносини (2010 – 2013 рр.).

Література

Підручники

1. Г.О. Остапенко, А. Ю. Прокопов Новейшая история Великобритании XX – начала XXI века. Учебное пособие. – М., 2012. – 472 с.

Монографії

1. Великобритания. Эпоха реформ. / Под. ред. Ал. А. Громыко. - М., 2007. - 536 с.
2. Громыко Ал. А. Модернизация партийной системы Великобритании. - М., 2007. - 536 с.
3. Капитонова Н.К. Приоритеты внешней политики Великобритании (1990 — 1997 гг.). - М., 1999.
4. Матвеев В.А. Британия вчера и сегодня. – М., 1989. – С. 25 — 47, 47 – 73.
5. Перегудов С.П. Маргарет Тэтчер — человек и политик. Взгляд российского дипломата. - М., 2000.
6. Перегудов С.П. Политические сдвиги на британских островах. – М., 1989.
7. Перегудов С.П. Тони Блэр. – М., 1999.
8. Перегудов С.П. Тэтчер и тэтчеризм. – М., 1996. – 301 с.
9. Портер М. Международная конкуренция. – М., 1993. – С. 520 – 521.
10. Приватизация в Великобритании: социально-экономический и политический анализ. – М., 2000. – 299 с.
11. Яковлев Н.Н. Британия и Европа. – М., 2000. (Рец.: Остапенко // Новая и новейшая история (НИИ). – 2001. - №2. – С. 223 - 231).

Наукові статті

1. Абаев С. СССР – Великобритания // Международная жизнь (МЖ). – 1991. - № 5.
2. Ананьева Е. “Момент Мейджора” для Гордона Брауна // МЖ. - 2008. - № 7. - С. 17 — 31.
3. Байерс С. Третий путь. // МЖ. - 2000. - № 12. - С. 42 — 46.
4. Воронов В. Джон Мейджор: Политический портрет английского премьер-министра // Эхо планеты. – 1993. - № 11. – С. 16 – 17.
5. Гевлева Г. В лабиринте противоречий // МЖ. – 1982. - № 7. – С. 137 – 144.
6. Головка С. Європейський досвід виходу з економічної кризи (на прикладі Британії) // Розбудова держави. – 1998. - № 11 – 12. – С. 69 – 77.
7. Грицай С. Перемога лейбористів у Великобританії // Нова політика. - 2001. - №3. - С. 34 — 37.

8. Громыко Ал. А. Две головы лучше, чем одна – неожиданный исход всеобщих выборов в Великобритании // Современная Европа. – 2010. - № 4.
9. Громыко Ал.А. Тони Блэр: 10 лет во главе Британии // Современная Европа (СЕ). - 2007. - №2. - С. 5 — 21.
10. Зак Л., Хесин Е. Великобритания: изменения в расстановке политических сил // Международный ежегодник. – Вып. 1982. – М., 1982.
11. Замятин М.М. Тэтчеризм // МЖ. – 1989. - № 7. – С. 53 – 63.
12. Замятин М.М. 4220 дней на Даунинг-стрит // МЖ. – 1995. – №5, 10.
13. Капитонова Н. К. Дж. Мейджор: последний британский премьер-консерватор в XX веке. По страницам его мемуаров // ННИ. - 2009. - №4.
14. Капитонова Н. К. Кто вы, мистер Браун? // СЕ. - 2007. - № 4. - С. 5 — 18.
15. Капитонова Н.К. Маргарет Тэтчер: человек и политик // ННИ. - 2007. - №2. - С. 173 — 187.
16. Краснов В. СССР – Великобритания: национальные интересы и перспективы взаимодействия // МЖ. – 1991. - № 5. - С. 41 – 48.
17. Макець Л. Маргарет Тетчер // Історія України. – 1999. - № 9. – С. 9.
18. Милин Н. Третий путь Тони Блера // МЖ. – 1999. - № 7. – С. 40 – 54.
19. Мочалов Л.В. О формировании идейно-политической доктрины “нового лейборизма” в Великобритании // Вестник МГУ. Политические науки. – 2001. - №1. – С. 65 – 73.
20. Перегудов С.П. Британский премьер в системе государственной власти // Международная экономика и международные отношения (МЭ и МО). – 1995. - № 9. – С. 145 – 152.
21. Перегудов С.П. Великобритания после выборов 1997 года: обычная смена власти или прорыв в XXI век? // МЭ и МО. – 1998. - № 3. – С. 74 – 84.
22. Перегудов С.П. Джон Мейджор // Вопросы истории (ВИ). – 1991. - № 11. – С. 11 – 12.
23. Перегудов С.П. Маргарет Тэтчер. (Премьер-министр Великобритании) // ВИ. – 1988. - № 10. - С. 60 — 83.
24. Перегудов С.П. Тони Блэр // ВИ. – 2000. - №1.
25. Перегудов С.П. Тони Блэр (премьер-министр Великобритании с 1987 г.) // Социологическое исследования. – 2000. - № 2. – С.64 – 82.
26. Перегудов С.П. Отставка М. Тэтчер // ВИ. – 1991. - №11.
27. Попов В.М. Советско-английские отношения в правовом аспекте // История СССР. – 1989. - №1.

28. Попов В.М. Политический портрет. Джон Мейджор // ВИ. – 1991. - №1.
29. Попов В.М. Джон Мейджор // МЭ и МО. – 1991. - № 7. – С. 109 – 119.
30. Попов В.М. Маргарет Тэтчер за час до отставки // МЖ. – 1991. - №6. – С. 32 – 42.
31. Суслопятова Е. Великобритания: реформы и модернизация // Политические исследования. - 2008. - №3. - С. 183 — 189.
32. Трубайчук А.Ф. Особливості соціально-економічної політики британських консерваторів в 1979 – 90 рр. // Український історичний журнал. – 1999. - № 2, 3.
33. Хесин Е. Великобритания: седьмой год подъема // МЭ и МО. – 1988. - №8. – С. 97 – 101.
34. Худорлей К.К. Британские консерваторы и проблема управления Шотландией // Вестник Санкт-Петербургского университета (Политология). – 1994. - №13. – С. 55 – 65.
35. Черевко О.С. Нарис політичної біографії М. Тетчер // Людина і політика. – 1999. - № 3.
36. Шевцов Н. Очередной “диалог глухих” // МЖ. – 1982. - № 1. – С. 139 – 147.

Газетні публікації

1. Зам'ятін В. Під монархію закладено бомбу (роль монархії у Великобританії) // День. – 2001. – 10 лютого. – С.3.

Узагальнюючі праці

1. Гренвилл Дж. История XX века. Люди. События. Факты / Пер. с англ. О. Суворова. – М., 1999.
2. Дейвіс Н. Європа: історія. – К., 2000.

Енциклопедії. Довідники

1. Ежегодник Большой Советской Энциклопедии. – 1982 – 1990. – М., 1983 – 1991.
2. Энциклопедия. История XX века. – М., 2000.
3. Коробков А.И. Все о Великобритании. - Харьков, 2007.

Автореферати

1. Головка Н. Політика “нових торі” в 1980 – 90-х рр. Автореф. дис. на здобут. ступ. докт. істор. наук. – К., 1999. – 18 с.
2. Теленко О.М. Ольстерська проблема в політиці Великої Британії: Автореф. дис. на здобут. ступ. канд. політ. наук. - Львів, 2005.
3. Черевко О.С. Маргарет Тетчер та її реформаторська діяльність на чолі консервативного уряду Великої Британії (1979 — 1990 рр.): Автореф. дис. на здобуття ступ. канд. іст. наук. - К., 2002. - 19 с.

Інтернет- джерела

1. Взгляд/Гордон Браун:
www.vz.ru/tags/1342/p4/
2. Margaret Thatcher Foundation *
www.margarethatcher.org/
3. Персона: *Дэвид Кэмерон* — Российская газета
<http://www.rg.ru/sujet/4093/>
4. Сер Джон Мейджор: <http://www.johnmajor.co.uk/>
5. Третий путь новых лейбористов. *Премьер-министр Тони Блэр и реалии современной Великобритании* Ричард Саква - профессор Кентского университета в Кентбери. Специально для "НГ" (перевод Виктора Спиридонова):
http://www.whoiswho.ru/old_site/russian/Password/papers/2r/bler/stf1.htm

Тема 6: Італія (90-ті рр. XX – поч. XXI ст.)

1. Розстановка політичних сил на початку 90-х рр. (“Лівий центр”. Проблема єдності дій ІСП з комуністами. Зміни в ІКП. Створення Демократичної партії лівих сил (1991 р.); розпад ХДП. Вихід на політичну арену нових правих партій.).
2. Референдум 1993 р., початок Другої республіки. Її внутрішня політика.
3. Зовнішньополітичний курс Другої республіки (Італія – ЄС, відносини з США, італійсько-російські взаємини).
4. Італо-українські взаємини (1991 — 2013 рр.).

Реферати

1. Психолого-політичний портрет Сільвіо Берлусконі.
2. Маріо Монті – прем’єр-міністр Італії.
3. Парламентські вибори 24-25 лютого 2013 р. Зміна політичного ландшафту. Енріке Летте – прем’єр-міністр Італії (3 5.05.2013 р.).

Література

Монографії

1. Патнам, Р. Творення демографії: традиції громадянської активності в сучасній Італії. – К., 2001. Рец.: Кравченко Б. Як хорові гуртки та футбольні клуби сприяють державному врядуванню: італійський детектив // Всесвіт. - 2001. - № 9 - 10. - С. 166 — 171.
2. Патнам Р. Чтобы демократия сработала: гражданские традиции в современной Италии.- Л., 1996 - 287с. Рец: Лисовский. Ю. Естественная лаборатория социально-политических укладов//

Мировая экономика и международные отношения (МЭ и МО). – 1998.–№ 6.– С. 146–150.

3. Прокаччи Дж. История итальянцев / Пер. с ит. – М., 2012. – С.518 – 529.

Наукові статті

1. Авилова А. Италия: своеобразие южно-европейского пути развития // МЭ и МО. – 2001. – № 5. – С. 77 — 97.
2. Барабанов О.Н. Современная внешнеполитическая идеология Италии // Полис. – 2002. - № – 6. - С.155 – 163.
3. Барабанов О.Н. Эволюция регионов Италии как факторов мировой политики // Политические исследования – 2005. – № 4. – С. 98 - 99.
4. Барабанов О.Н. Из двух зол выбирают меньшее. На итальянской арене исчез центр // Новое время. – 1993. – №51. – С.24 - 25.
5. Букалов Д. Спагетти со взрывчаткой: террор в Италии // НВ. – 1993. – № 23. – С. 34-35.
6. Варварцев М. Нетрадиційна Італія // Всесвіт. – 2000. – № 3 - 4. – С. 162 - 165.
7. Васильков Н.П. Государственные предприятия и приватизация в Италии // МЭ и МО. – 1991. – №9. – С. 96 -100.
8. Васильков Н.П. Светотени итальянского масонства // МЭиМО. – 1993. – №4. – С.55-65.
9. Георгиян Э. Статус президента Итальянской Республики // Социалистическая законность. – 1991. – № 12. – С. 56 - 57.
10. Иванов Р. Мафия. Сицилия. США. О деятельности мафии // Международная жизнь. – 1993. – № 9. – С.152-160.
11. Мустафі О. Для тих, хто любить погарячіше, або вибори по-італійськи // Пік. – 2001. – № 18. – С. 60-61.
12. Полунин Дм. Все на войну с мафией!: Италия // Эхо планеты. – 1992. – № 3. – С.9.
13. Смена правления элиты и попытка реформирования государственности в начале 90-х годов // ННИ. - 2006. - №6. - С. 203 — 205.
14. Спадолини Д. “Никогда не отделял политику от культуры”: (Беседа с политическим деятелем Италии Д. Спадолини (Записал В. Любин) // МЭиМО. – 1990. – № 10. – С. 109 – 112.
15. Умберто Еко. Ур - фашизм (у Італії) // Сучасність – 1996. – № 5. – С.43–51.
16. Чорнолуцька. Т. Італія: Вільне тяжіння // Пік. – 2001. – № 12.– С. 60 – 61.

Газетні публікації

1. Гетьманчук, О. Італія: із голови ЄС у міжнародні посередники // Дзеркало тижня. – 2003. – 20 грудня. – С. 5.
2. Коротков А. Папа Миланський: Сильвіо Берлускони – “просто” прем’єр-міністр Італії // Сьогодні. – 2004. – 22 листопада — С.11.
3. Петренко. Політична гра у федерацію// Українське слово. - 2003.- 30 січня. - С.6.
4. Соколовський М. Італія: повернення у “свинцеві роки” // Дзеркало тижня. – 2002. – 29 березня. – С. 6.
5. Соколовський М. Монархічний референдум в Італії: Вибори... // Дзеркало тижня. – 2001. – 19 травня. – С. 5.
6. Черета. М. Іспит Сильвіо Берлускони. Італія // Дзеркало тижня. – 2002. – 27 квітня. – С. 10.

Узагальнюючі праці

1. Гренвилл Дж. Історія ХХ століття. Люди. Події. Факти / Пер. з англ. О. Суворова. - М., 1999.
2. Дейвіс Н. Європа. Історія. - К., 2000.

Енциклопедії. Довідники

1. Ежегодник Большой Советской Энциклопедии. - 1989 — 1990. - М., 1991.
2. Рапопорт А.Я. Все об Италии. - Харьков, 2007.
3. Энциклопедия. История XX века. - М., 2000.

Інтернет- джерела

1. Il Popolo Della Liberta’ – Народ свободи:
<http://www.pdl.it/>
2. La Repubblica:
http://www.repubblica.it/politica/2012/12/11/news/monti_leader_europei-48502156/
3. М. Монті: <http://www.rbc.ru>

Тема 7: США (90-ті рр. ХХ – поч. ХХІ ст.)

1. Президентство Б. Клінтона (1993 – 1996; 1997 – 2000 рр.).
2. Президентство Дж. Буша (молодшого) (2001 - 2004; 2005 - 2008 рр.).
3. Президентство Б. Обама (2009 - 2012 рр.).

Реферати

1. Внутрішньополітичний курс адміністрації Б. Клінтона (1993 – 1996 рр.).
2. Зовнішня політика уряду Б. Клінтона (1993 – 1996 рр.).
3. Президентські вибори 1996 р.: повторне обрання Б. Клінтона президентом США. Внутрішня політика його уряду (1997 – 2000 рр.).

4. Зовнішньополітичний курс адміністрації Б. Клінтона (1997 – 2000 рр.).
5. Президентські вибори 2000 р. Внутрішні проблеми США, їх вирішення адміністрацією Дж. Буша.
6. Зовнішня політика уряду Дж. Буша.
7. Повторне обрання Дж. Буша (молодшого) президентом США. Внутрішня і зовнішня політика.
8. Американсько-українські відносини (1993 – 1996, 1997 – 2000, 2001 – 2005 рр.)
9. Президентські вибори 4 листопада 2008 р. Перемога темношкірого Б.Обами.
10. Підсумки діяльності президента та його адміністрації протягом першого року перебування при владі (4 січня 2009 — 4 січня 2010 р.).

Література

Опубліковані джерела

1. Документальні матеріали зі всесвітньої історії: Практикум для студентів. - Ніжин, 2000. - С. 105 — 112.
2. Демократия перед угрозой терроризма: выступления на сессии парламентской ассамблеи Совета Европы в сентябре 2001 г. // Персонал — 2001. - № 10. С. 8 — 9.

Підручники

1. Иванян Э.А. История США: пособие для вузов / Э.А. Иванян. - 2-е изд., испр. - М., 2006. - С. 544 — 563.
2. Согрин В. Политическая история США, XVII — XX вв. - М., 2001.
3. Івченко О. Україна в системі міжнародних відносин: історична ретроспектива та сучасний стан. – Київ, 1997. – 652 с.
4. Історія міжнародних відносин України (XX ст.) – Львів, 1996. – С. 205 – 208.

Монографії

1. Американские президенты: 41 исторический портрет от Дж. Вашингтона до Билла Клинтона. – Ростов-на-Дону, 1997. – С. 523 – 540; 541 – 546; 547 – 558.
2. Загладин Н. В. США: общество, власть, политика: Монография. - М., 2001.
3. Майроф Б. Лики демократии. Американские лидеры: герои, аристократы, диссиденты, демократы. - М., 2000.
4. Обама Б. Дерзость надежды. Мысли о возрождении американской мечты. – СПб., 2008.
5. Рейган Р. О рае и силе: Америка и Европа в новом мировом порядке. - М., 2004.

Наукові статті

1. Антонова Л. А. Штрихи к политическому портрету Джорджа У. Буша // США – Канада: экономика, политика, культура. – 1999. - № 11.
2. Бамстед Ричард А. Президент Билл Клинтон // США: экономика, политика, идеология. – 1993. - № 1.
3. Бжезінський З Велика шахівниця. Америка: її провідна роль та геостратегічні імперативи // Всесвіт. - 1999. - № 2; 3.
4. Быкова М. Ф. США сегодня: мир разрушенных иллюзий // Вопросы философии. - 2002. - № 11.
5. Білінський М. Чи будуть зміни: американо-українські стосунки // Політика і час. – 1995. - №4. – С. 35 – 38.
6. Гарбузов В. Н., Богданов Д. Ю. Президент Буш и парадоксы “сострадательного консерватизма” // США – Канада: экономика, политика, культура. – 2001. - № 8.
7. Гарбузов В. Н. Администрация Джорджа У. Буша // США – Канада: экономика, политика, культура. – 2001. - № 8.
8. Дубина О. Вашингтон – Київ: кроки до зближення // Політика і час. – 1994. - №5.
9. Заварухин В.П., Федорович В.А. Администрация Клинтона: научно-техническая политика и глобальная конкуренция // США: экономика, политика, идеология. – 1997. - № 7. – С. 15 – 34.
10. Загладин Н. США: общественно-политическое развитие на рубеже нового века // Мировая экономика и международные отношения (МЭиМО). - 2001. - № 5.
11. Золотухин В. П. Международный терроризм и новая концепция внутренней безопасности США // Новая и новейшая история (НИИ). - 2004. - № 3.
12. Золотухин В.П. Первые действия президента США Б. Обамы в сфере образования // НИИ. - 2010. - №2. - С. 140 — 153.
13. Иванян Э.А. Двухпартийная система как основа политического процесса в США // США – Канада: экономика, политика, культура. – 2000. - № 11. – С. 69 – 81.
14. Каменская Г. Политическая культура США // МЭиМО. - 1993. - № 4.
15. Каменський С., Дашкевич А. Україна – США: прорив неминучий // Політика і час. – 1995. - №10. – С. 25 – 37.
16. Каспрук В. Глобалізація як чинник небезпеки Сполучених Штатів Америки // Сучасність. - 2003. - № 5.

17. Клинов В.Г. Экономический рост США: ретроспектива и перспектива // США - Канада: экономика, политика, идеология. – 1998. - № 1. – С. 3 – 20.
18. Кулик В. Київ виходить із тіні Москви: до підсумків візиту Клінтона в Україну // Політика і час. – 1995. - № 10. – С. 18 – 25.
19. Печатнов В. О. США: путь к имперству // ННИ. - 2006. - № 2.
20. Порядин С. В. США: лидер глобализации // Филосовские науки. - 2001. - №2.
21. Рахшмир П. Американские консерваторы и Европа // МЭМО. - 2004. - № 7.
22. Рогов С.М. Выбор Америки // США: экономика, политика, идеология. – 1997. - № 1. – С. 5 – 19.
23. Рогов С. М. 11 сентября 2001 года: реакция США // США. Канада. Экономика, политика, культура. – 2001. - № 11.
24. Терентьев А. Мировое устройство начала XXI века: существует ли “альтернатива американской империи”? // МЭМО. - 2004. - № 10.
25. Уткин А. И. Новый мир после сентября 2001 года // Философские науки. - 2002. - № 5.
26. Хестанов Р. Короткий курс інтернаціональної безпеки: “Стратегія національної безпеки” /СНБ/ США, опублікована урядом 20 вересня 2002 р. // Критика. - 2003. - № 1.
27. Шаклеина Т.А. Внешняя политика США: консенсус между правительством и общественностью? // США – Канада : экономика, политика, культура.– 2000 - № 11. – С. 69 – 91.

Газетні публікації

1. В Конгрессе США обсуждается резолюция в поддержку Украины // Зеркало недели. – 1996. – 7 сентября.
2. Грищенко К. Коротка, але не проста й дуже насичена історія // Час – Тайм. – 1995. – 10 листопада.
3. Сидорук Федор Звезда Джорджа Буша-младшего // Зеркало недели. - 2000. - 16 декабря.
4. Це добре – Вашингтон і Київ взаємодіють: В. Горбулін входить в справжню велику політику // Українська газета. – 1996. – 24 листопада.

Узагальнюючі праці

1. Гренвил Дж. История XX века. Люди. События. Факты / Пер. С англ. О. Суворова. - М., 1999.

Енциклопедії, довідники

1. Энциклопедия. История XX века. – М., 2000.

Інтернет- джерела

1. Барак Обама
<http://www.whitehouse.gov/about/presidents/barackobama>
2. Білл Клінтон
<http://www.whitehouse.gov/about/presidents/williamjclinton>
3. Джордж Буш (молодший)
<http://www.whitehouse.gov/about/presidents/georgewbush>

Питання до модульної та екзаменаційної форми контролю знань студентів

Модуль I

Німеччина

1. Політичне та економічне становище Німеччини після поразки у Другій світовій війні. Політика окупаційних властей (1945 – 1946 рр.).
2. Формування партійно-політичної структури. Відновлення структур корпоративного капіталу в західних зонах окупації Німеччини (1945 – 1949 рр.).
3. Соціально-політична боротьба в західних окупаційних зонах (1945 – 1949 рр.).
4. Процес державотворення: виникнення ФРН і НДР.
5. Економічне піднесення 50 - х рр. Доктрина соціального ринкового господарства.
6. Соціальна політика 50 – х рр.
7. Курс на ремілітаризацію ФРН. Масові антимілітарні рухи.
8. Політика КПН. Заборона її діяльності.
9. Ідейно-політична еволюція СДПН: від “непримиримої опозиції” до “політики спільності”. Бад-Годесбергська програма партії (1949 – 1959 рр.).
10. Нестабільність соціально-економічного становища ФРН на зламі 50 – 60-х рр. Відставка К. Аденауера з поста канцлера (жовтень 1963 р.).
11. Уряд Л. Ерхарда (1963 – 1966 рр.).
12. “Велика коаліція” (ХДС/ХСС – СДПН), її внутрішня і зовнішня політика (1 грудня 1966 – 1969 рр.).
13. Вибори в бундестаг 28 вересня 1969 р. Перемога соціал-ліберальної коаліції (СДПН - ВДП).
14. “Мала коаліція” (СДПН – ВДП): внутрішня політика (1970 – 1975 рр.).

15. Східна політика кабінету СДПН – ВДП (1970 – 1975 рр.).
16. Уряд Г. Шмідта (травень 1974 р. – 1 жовтня 1982 р.).
17. Криза 1974 – 1975 рр.
18. Протириччя в “Малій коаліції” і її крах. Розрив коаліції ВДП з СДПН 17 вересня 1982 р.
19. Обрання бундестагом Г.Коля канцлером ФРН (1 жовтня 1982 р.).
Внутрішня політика консервативно-ліберальної коаліції ХДС/ХСС – ВДП (до виборів у бундестаг 1987 р.).
20. Зовнішня політика кабінету Г. Коля (до виборів у бундестаг 1987 р.).
21. Друге канцлерство Г. Коля. Внутрішня і зовнішня політика консервативно-ліберальної коаліції.
22. Криза НДР у 80-х рр. XX ст. Мирна демократична революція 1989 р.
23. Об’єднання Німеччини (3 жовтня 1990 р.).
24. Загальнонімецькі вибори в бундестаг 2 грудня 1990 р. і 16 жовтня 1994 р.
25. Третє і четверте канцлерство Г. Коля.
26. Вирішення урядом Г. Коля проблем об’єднаної Німеччини.
27. Вибори в бундестаг 27 вересня 1998 р. Внутрішня і зовнішня політика коаліційного уряду канцлера Г. Шредера.
28. Вибори в бундестаг 22 вересня 2002 р. Друге канцлерство Г. Шредера.
29. Вибори у бундестаг 2005 р. Перемога ХДС. Уряд “Великої коаліції”.
30. Канцлерство А. Меркель.
31. Антифашистсько-демократичні перетворення в Східній Німеччині (червень 1945 – 1947 рр.).
32. Проголошення Німецької Демократичної Республіки (НДР).
33. Соціально-економічні перетворення і кризові явища у Східній Німеччині (червень 1948 р. – перша половина 50-х років XX ст.).
34. Труднощі в соціально-економічному і політичному розвитку НДР (друга половина 50 – 60-ті рр. XX ст.).
35. НДР у 70 – 80-х рр. XX ст.
36. Суспільно-політична криза в НДР (кінець 1989 – початок 1990 рр.).
37. Припинення існування НДР (3 жовтня 1990 р.).
38. Німецько-українські взаємини (1991 – 1994, 1994 – 1998, 1998 – 2005, 2005 – 2013 рр.).

Велика Британія

1. Підсумки Другої світової війни для Великої Британії.
2. Парламентські вибори 5 липня 1945р. Перемога лейбористів.
3. Соціально-економічні реформи лейбористів (1945 – 1951 рр.).
4. Зовнішня і колоніальна політика 3-го і 4-го лейбористських урядів

- К. Еттли (1945 – 1951 pp.).
5. Правління консервативних кабінетів В. Черчілля, А. Ідена. Суецька криза 1956 р.
 6. Соціально-економічний розвиток Англії, політика консервативних кабінетів Г. Макміллена, А. Дугласа-Хьюма (кінець 50-х – початок 60-х pp.).
 7. Парламентські вибори 15 жовтня 1964 р. Внутрішня політика лейбористських кабінетів Г. Вільсона (1964 – 1979 pp.).
 8. Зовнішня політика лейбористських урядів Г. Вільсона (1964 – 1970 pp.).
 9. Парламентські вибори 18 червня 1970 р. Консервативний кабінет Е. Хіта (1970 – 1974 pp.).
 10. Парламентські вибори 28 лютого 1974 р. Лейбористські уряди Г. Вільсона – Дж. Каллагана (1974 – 1979 pp.).
 11. Парламентські вибори 18 червня 1979 р. Внутрішня політика уряду М. Тетчер.
 12. Зовнішня політика уряду М. Тетчер (1979 – 1983 pp.). Фолклендська криза 1982 р.
 13. Соціально-політична боротьба в середині і другій половині 80-х pp. Парламентські успіхи консерваторів у 1983 і 1987 pp.
 14. Соціально-економічна та політична ситуація в Англії в другій половині 80-х років. Парламентські вибори восени 1990 р.
 15. Консервативний кабінет Дж. Мейджора (1990 – 1997 pp.).
 16. Парламентські вибори 1997 р. Лейбористський уряд Т. Блера, його внутрішня і зовнішня політика.
 17. Перемога лейбористів на парламентських виборах 2001 р. Внутрішня і зовнішня політика уряду Т. Блера. Його відставка (липень 2007 р.).
 18. Уряд Г. Брауна. Його внутрішня і зовнішня політика (2007 – 2010 pp.).
 19. Парламентські вибори 6 травня 2010 р. Уряд консервативно-ліберальної коаліції Д. Кемерона: внутрішні реформи і зміни у зовнішній політиці
 20. Місце і роль Великої Британії в сучасному світі.
 21. Англійсько-українські відносини (1991 – 2013 pp.).
 22. Післявоєнна історія Великої Британії в історіографії.

Модуль II

Франція

Тимчасовий режим

1. Перегрупування і розстановка політичних сил у Франції після її визволення.
2. Політичні погляди генерала Шарля де Голля.
3. Діяльність Тимчасового уряду де Голля.
4. Вибори в Установчі збори (жовтень 1945 р.). Позиція де Голля в питанні про склад уряду.
5. Боротьба за демократичні права і прогресивні соціально-економічні перетворення.
6. Вибори других Установчих зборів. Конституція 1946 р. Завершення формування вищих державних установ.

Четверта республіка

1. Соціально-економічний розвиток Франції.
2. Партиїно-політична боротьба.
3. Зовнішня політика.
4. Початок розпаду IV Республіки.
5. Криза і падіння IV Республіки.

П'ята республіка

1. Конституція 1958 р. Заснування V Республіки.
2. Президентство Ш. де Голля: внутрішня і зовнішня політика.
3. Соціально-політична криза 1968 – 1969 рр. Відставка президента Ш. де Голля.
4. Дострокові президентські вибори 1969 р. Ж.Помпиду. Політика “спадковості та діалогу” (1969 – 1974 рр.).
5. Президентські вибори 1974 р. В. Жіскар д'Естен – третій президент П'ятої республіки (1974 – 1981 рр.).
6. Президентські та парламентські вибори 1981 р. Обрання президентом республіки Ф. Міттерана.
7. Коаліційний уряд лівих сил соціаліста П. Моруа. “Лівий експеримент” (1981 – 1984 рр.).
8. Уряд діяча правої крила соціалістичної партії Л. Фабюса.
9. Парламентські вибори 1986 р.
10. Період “співіснування” (“двовладдя”) президента-соціаліста Ф. Міттерана і уряду правої більшості Ж. Шірака. Внутрішній курс уряду: французький варіант неоконсервативної політики (1986 – 1988 рр.).

11. Президентські вибори 1988 р. Переобрання Ф. Міттерана на посаду президента.
12. Позачергові парламентські вибори 1988 р. Уряд соціаліста М. Рокара (1988 – 1991 рр.).
13. Уряд відомої діячки ФСП Е. Крессон (1991 – 1992 рр.): пріоритети внутрішньої політики.
14. Уряд соціаліста П. Береговуа (1992 – 1993 рр.): пріоритети внутрішньої політики.
15. Зовнішньополітичний курс урядів Е. Крессон і П. Береговуа.
16. Парламентські вибори 1993 р. Правоцентристський уряд Е. Балладюра. Черговий період “співіснування” лівого президента і правого уряду (1993 – 1995 рр.).
17. Пріоритети внутрішньої політики уряду Е. Балладюра (поновлення приватизації, обмеження імміграції, зменшення інфляції, загальмування зростання безробіття та ін.).
18. Президентські вибори 1995 р. Перемога Ж. Шірака (один з головних ідеологів та практиків економічного лібералізму).
19. Уряд А. Жюппе (1995 – 1997 рр.): внутрішня політика (наступ на життєвий рівень трудящих – відхід від передвиборчих обіцянок Ж. Шірака).
20. Соціальний конфлікт 1995 р.
21. Вибори до Національних зборів (березень 1996 р.) і їх програш правими. Застосування Ж. Шіраком тактики “співіснування”.
22. Уряд лідера ФСП Л. Жоспена і його “республіканський пакт розвитку і солідарності” (1996 – 2002 рр.).
23. Зовнішньополітичний курс уряду Л. Жоспена.
24. Президентські вибори 2002 р. Повторне обрання Ж. Шірака президентом Франції.
25. Парламентські вибори 16 червня 2002 р. Перемога правої коаліції “Союз за президентську більшість”.
26. Уряд Ж.-П. Рафарена: внутрішня політика (2002 – 2005 рр.).
27. Зовнішня політика уряду Ж.-П. Рафарена
28. Уряд Д. де Вільпена. Спроба реформування трудового законодавства. Суспільна криза (друга половина 2005 – квітень 2006 рр.).
29. Президентство Н. Саркозі (2007 – 2012 рр.).
30. Президентство соціаліста Ф. Оланда (2012 -)
31. Французько-українські відносини (1991 – 2013 рр.).

Італія

1. Урядова антифашистська коаліція (квітень 1944 – травень 1947 рр.).
Перемога Республіки. Конституція 1947 р.
2. Створення однопартійного уряду ХДП (травень 1947 р.).
Утвердження політичного панування ХДП.
3. Зовнішня політика ХДП (кін. 40-х – поч. 50-х рр.).
4. Аграрна реформа 1950 р.
5. Перегляд виборчої системи і її провал (1953 р.).
6. Італійське “економічне диво” (1950 – 1963 рр.).
7. Соціально-економічні зрушення, пошук політичними партіями
нової стратегії (50-ті рр. ХХ ст.)
8. Лівоцентризм (1960 – 1972 рр.).
9. Політична ситуація першої половини 70-х рр. і проблема
“історичного компромісу” в стратегії ІКП.
10. Політика “національної солідарності” ХДП (1976 – 1979 рр.).
11. Зміни в розстановці сил політичних партій в кінці 70-х рр.
12. Ідейна еволюція ІКП – у 70 – 80-х рр. Останній у її історії ХХ з’їзд
(січень 1991 р.) і його рішення.
13. Неоконсерватизм. П’ятипартійна урядова коаліція (80-ті рр.).
14. Партійно-політична криза першої половини 90-х рр.
15. Італія в другій половині 90-х рр. ХХ ст.
16. Італія на початку ХХІ ст.
17. С. Берлусконі – прем’єр-міністр Італії.
18. Уряд М. Монті.
19. Дострокові парламентські вибори (24 – 25 січня 20013 р.). Перемога
лівоцентристської коаліції під керівництвом Демократичної партії П.
Берсані.
20. Італійсько-українські відносини (1991 – 2013 рр.).
21. Післявоєнна історія Італії в історіографії.

Модуль III

США

1. Підсумки Другої світової війни для США.
2. Післявоєнний зовнішньополітичний курс (1945 – 1947 рр.).
3. Соціально-економічна обстановка. Наступ реакції (1945 – 1947 рр.).
4. Президентські вибори 1948 р. Перемога демократа Г. Трумена.
5. Маккартизм. Боротьба прогресивних сил проти реакції (1949 – 1954
рр.).
6. “Холодна війна”. Перше протистояння (1945 – 1954 рр.).
7. Зовнішня політика республіканців (1953 – 1960 рр.).

8. Соціально-економічна політика республіканців (1953 – 1960 рр.).
9. Робітничий і демократичний рух (1953 – 1960 рр.).
10. НТР і соціально-економічний розвиток (кінець 50-х – 60-ті рр. XX ст.).
11. Президентські вибори 1960 р. Перемога Дж. Кеннеді.
12. Соціально-економічна політика демократів (1961 – 1968 рр.).
13. Зовнішня політика Дж. Кеннеді і Л. Джонсона. Агресія у В'єтнамі (1961 – 1968 рр.).
14. Партійно-політична боротьба (60-ті рр. XX ст.).
15. Рух соціального протесту. Боротьба за рівні права негрів (60-ті рр. XX ст.).
16. Президентські вибори 1968 р. Перемога республіканця Р. Ніксона.
17. Соціально-економічна ситуація. Внутрішня політика республіканських адміністрацій Р. Ніксона (1969 – 9 серпня 1974 рр.) і Дж. Форда (1974 – 1976 рр.).
18. Зовнішня політика США в 70-х рр. XX ст..
19. Громадянські рухи і партійно-політична боротьба. “Криза довір'я” (70-ті рр.).
20. Президентство демократа Дж. Картера (1977 – 1980 рр.). Внутрішня і зовнішня політика.
21. Піднесення неоконсервативної хвилі. Перемога республіканця Р. Рейгана на президентських виборах 1980 і 1984 рр.
22. Внутрішня політика президента Р. Рейгана (1981 – 1988 рр.).
23. Зовнішня політика президента Р. Рейгана.
24. Президентські вибори 1988 р. Перемога республіканця Дж. Буша (старшого).
25. Внутрішньополітичний курс президента Дж. Буша (1989 – 1992 рр.).
26. Зовнішня політика президента Дж. Буша.
27. Президентські вибори 1992 і 1996 рр. Перемога демократа Б. Клінтона.
28. Внутрішня політика президента Б. Клінтона (1993 – 1996, 1997 – 2000 рр.).
29. Зовнішньополітичний курс президента Б. Клінтона.
29. Президентські вибори 2000 і 2004 рр. Перемога республіканця Дж. Буша (молодшого).
30. Внутрішня і зовнішня політика Дж. Буша (молодшого).
31. Президентські вибори 2008 і 2012 рр. Перемога темношкірого демократа Б. Обама.
32. Внутрішня і зовнішня політика президента Б. Обама.
33. Американсько-українські взаємини (1991 – 2013 рр.).

34. Політична система США.

35. Післявоєнна історія США в історіографії.

Країни Латинської Америки після Другої світової війни

1. Особливості розвитку Латиноамериканських держав.
2. “Імпортозаміщуюча індустріалізація” та її наслідки (40 – 50-і рр. XX ст.).
3. Наступ реакції в роки “холодної війни” (кінець 40-х – середина 50-х рр. XX ст.).
4. Націонал-реформізм у післявоєнній Латинській Америці. Революції в Гватемалі і Болівії (друга половина 40-х – перша половина 50-х рр. XX ст.).
5. Кубинська революція. Початок будівництва “основ соціалізму” на Кубі (1953 – 1970 рр.).
6. Піднесення визвольної боротьби в кінці 50-х – першій половині 60-х рр. XX ст.
7. Реформістська політика. “Союз заради прогресу” (60-ті рр. XX ст.).
8. Соціально-економічний розвиток латиноамериканських республік (друга половина 60-х рр. XX ст.).
9. Піднесення визвольного руху в країнах Латинської Америки (кінець 60-х – перша половина 70-х рр. XX ст.).
10. Неоконсервативний етап економічного розвитку латиноамериканських країн (70 – 80-ті рр. XX ст.).
11. Військово-диктаторські режими Бразилії, Аргентини і Чилі (70 – 80-ті рр. XX ст.).
12. Активізація демократичних сил і ліквідація диктаторських режимів (80-ті рр. XX ст.).
13. Нікарагуанська революція 1979 р. і центральноамериканська криза (80-ті рр. XX ст.).
14. Економічний і соціально-політичний розвиток Куби в 70 – 80-х рр. XX ст.
15. Латинська Америка в 90-х рр. XX – на початку XXI ст.
16. Післявоєнна історія латиноамериканських країн в історіографії.

Модуль IV

Міжнародні відносини після Другої світової війни

1. Проблеми післявоєнного мирного врегулювання.
2. Утворення ООН.
3. Процеси над головними воєнними злочинцями в Нюрнберзі і Токію.

4. Мирні договори з Італією, Румунією, Угорщиною, Болгарією, Фінляндією.
5. Проблема мирних договорів з Німеччиною і Австрією.
6. Проблема мирного договору з Японією. Сан-Францистський договір (1951 р.).
7. Початок “холодної війни”. Формування двох військово-політичних блоків (1945 – 1955 рр.).
8. Доктрина Трумена (12 березня 1947 р.) і план Маршалла (5 липня 1947 р.).
9. Війна в Кореї (25 червня 1950 – 27 липня 1953 рр.). Нові військово-політичні блоки.
10. Колоніальні війни (1947 – 1954 рр.).
11. Боротьба за незалежність держав Близького Сходу і Північної Африки. Суецька криза 1956 р.
12. Проблема нормалізації становища в Європі (друга половина 50-х – 60-ті рр. XX ст.).
13. Регіональні конфлікти (60-ті рр. XX ст.).
14. Проблема роззброєння (друга половина 50-х – 60-ті рр. XX ст.).
15. Радянсько-американські відносини першої половини 70-х рр. XX ст.
16. Агресія США проти В’єтнаму. Паризька угода і міжнародна конференція по В’єтнаму (26 лютого – 2 березня 1973 р.).
17. Розрядка в Європі (кінець 60-х – перша половина 70-х рр. XX ст.).
18. Поворот до конфронтації в міжнародних відносинах (кінець 70-х – перша половина 80-х рр. XX ст.).
19. Міжнародні регіональні конфлікти в 70 – 80-х рр. XX ст.
20. Проблема роззброєння (кінець 70-х – перша половина 80-х рр. XX ст.).
21. Радянська концепція всеохоплюючої міжнародної безпеки у ядерний вік (середина 80-х рр. XX ст.).
22. Радянсько-американські відносини у другій половині 80-х рр. XX ст. Угоди по РСД – РМД. Договір про скорочення СНО.
23. Загальноєвропейський процес: Віденська і Паризька зустрічі представників держав-учасників РБСЕ (1989 – 1990 рр.).
24. Об’єднання Німеччини і міжнародні відносини.
25. Міжнародні відносини після розпаду СРСР (90-ті рр. XX – початок XXI ст.).
26. Інтеграційні і дезінтеграційні процеси в сучасному світі.

Модуль V

НТР. Суспільні зрушення. Культура.

1. Проблеми переходу країн Західної Європи і США до економіки мирного часу (друга половина 40-х – початок 50-х рр. XX ст.).
2. Система державно-монополістичного капіталізму (ДМК) у країнах Західної Європи і США (друга половина 40-х – початок 50-х рр. XX ст.).
3. Інтеграційні процеси в Західній Європі (друга половина 40-х – початок 50-х рр. XX ст.).
4. Зміни в партійно-політичній структурі і державному апараті в країнах Західної Європи і США (друга половина 40-х – початок 50-х рр. XX ст.).
5. Наука і культура в країнах Західної Європи і США (друга половина 40-х – початок 50-х рр. XX ст.).
6. Науково-технічна революція в капіталістичних країнах і її соціальні наслідки (50 – 60-ті рр. XX ст.).
7. Особливості розвитку ДМК у кінці 50-х – 60-ті рр. XX ст.
8. Крах колоніальної системи (50 – 60-ті рр. XX ст.).
9. Інтеграційні процеси і міждержавні протиріччя в Західній Європі (50 – 60-ті рр. XX ст.).
10. Розвиток партійно-політичної системи в країнах Західної Європи (50 – 60-ті рр. XX ст.).
11. Національно-егнічні проблеми в країнах Західної Європи, США, Канаді (60-ті рр. XX ст.).
12. Нові тенденції в церковному житті (60-ті рр. XX ст.).
13. Концепції шляхів еволюції суспільства (А. Берлі, У. Ростоу, Дж. Гелбрейт, М. Хайдегер, К. Ясперс, Ж.- П. Сартр) – 50 – 60-ті рр. XX ст.
14. “Масова культура”. Характерні риси в розвитку художньої творчості (50 – 60-ті рр. XX ст.).
15. Особливості економічних і структурних криз 70-х – початку 80-х рр. XX ст.
16. Економічна ситуація в країнах Західної Європи і Америки (друга половина 80-х рр. XX ст.).
17. Новий етап науково-технічної революції та інтеграційні процеси (70 – 80-ті рр. XX ст.).
18. Структурні кризи 70-х – початку 80-х рр. і консервативна перебудова економічного регулювання.
19. Поглиблення структурної перебудови економіки 70 – 80-х рр. XX ст. і зміни в становищі трудящих.

20. Соціальні протиріччя і нестійкість партійно-політичних систем. “Неоконсервативна хвиля” (70 – 80-ті рр. XX ст.).
21. Культура (нові явища). Суспільно-філософська думка, політична ідеологія (70 – 80-ті рр. XX – початку XXI ст.).
22. Мистецтво в країнах Західної Європи і США (70 – 80-ті рр. XX – початок XXI ст.).

Орієнтовна тематика курсових робіт з новітньої історії

1. Фінансово-економічна рецесія 2008 – 2009 рр. у США і проблеми її подолання в політиці адміністрації президента Б. Обама.
2. Закордонна політика президента США Б. Обама.
3. Соціально-економічний розвиток Канади у 80 – 90-х рр. XX ст.
4. Німецька Демократична Республіка: від виникнення до краху (1949 – 1991 рр.).
5. Об’єднання Німеччини: проблеми розвитку східнонімецьких земель.
6. Канцлерство Г.Коля (1982 – 1998 рр.).
7. Канцлерство Г. Шредера: внутрішня і зовнішня політика його коаліційних урядів (1998 – 2005 рр.).
8. Канцлерство А. Меркель.
9. Маргарет Тетчер: психолого-політичний портрет.
10. Лейбористські уряди Т. Блера: внутрішня і зовнішня політика (1997 – 2007 рр.).
11. Велика Британія в умовах світової фінансової кризи (2008 – 2013 рр.).
12. Правління консервативно-ліберальної коаліції у Великій Британії (травень 2010 – 2013 рр.).
13. Франсуа Міттеран: психолого-політичний портрет.
14. Президентство Ж. Шірака (1995 – 2007 рр.).
15. Президентство Н. Саркозі.
16. Друга республіка в Італії (1993 – 2013 рр.).
17. Італія в умовах соціально-економічних і фінансових потрясінь ЄС (2008 – 2013 рр.).
18. Куба на шляху реформ (сучасний стан).
19. Уго Чавес – президент Венесуели (1999 – 2013 рр.).
20. Політичний портрет Августо Піночета.
21. Карибська криза 1962 р.
22. Радянсько-американські відносини в умовах розпаду ялтинсько-потсдамського порядку (1986 – 1991 рр.).
23. Британсько-українські відносини (1991 – 2013 рр.).
24. Американсько-українські відносини (1991 – 2013 рр.).

25. Французько-українські відносини (1991 – 2013 рр.).
26. Німецько-українські відносини (1991 – 2013 рр.).
27. Канадсько-українські відносини (1991 – 2013 рр.).
28. Розвиток науки і техніки в країнах Західної Європи і США в другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.
29. Архітектура країн Заходу в умовах урбанізації.
30. Розвиток кіно у країнах Заходу.

Варіанти тестів до курсу

1. 5 червня 1947 року перед студентами Гарвардського університету виступив держсекретар США. Він заявив: “Роль нашої країни повинна полягати в тому, щоб надати дружню допомогу Європі при складанні програми її економічного відновлення, а потім повною мірою сприяти проведенню програми в життя. Ця програма повинна бути спільною для всіх і розроблена спільно, якщо не всіма європейськими країнами, то багатьма з них”. Вкажіть програму, про яку йшлося:
 - а) створення МВФ;
 - б) створення НАТО;
 - в) створення ЄЕС;
 - г) план Маршалла.
2. Визначте мету доктрини Трумена:
 - а) усунення загрози переходу під контроль СРСР територій, проголошених життєво важливими для забезпечення інтересів безпеки США;
 - б) ізолювання СРСР на міжнародній арені, виключення його з ООН;
 - в) заборона діяльності комуністичної партії в США;
 - г) підготовка до ядерної війни з СРСР.
3. Вкажіть протиріччя, яке було одним із визначальних в розвитку міжнародних відносин у 50□ - 80-ті роки ХХ ст.:
 - а) між СРСР і Китаєм;
 - б) між демократичною і тоталітарною політико-ідеологічними системами;
 - в) між розвинутими країнами Заходу і країнами “третього світу”;
 - г) між США і рештою країн світу.
4. Визначте форму, в якій проявлялась “холодна війна” у міжнародних відносинах:

- а) активна участь у регіональних конфліктах;
 - б) боротьба за підвищення рівня життя населення;
 - в) відмова від ракетно-ядерних і звичайних озброєнь;
 - г) пряма агресія наддержав одна проти одної.
5. Вкажіть наслідки Карибської кризи:
- а) зміцнення радянського тоталітарного режиму;
 - б) спонукання країн Заходу до створення НАТО;
 - в) зміцнення міжнародних позицій Куби;
 - г) усвідомлення безперспективності ядерного протистояння.
6. Визначте один із основних принципів політики неприєднання:
- а) збереження зовнішньополітичних орієнтирів колоніальної епохи;
 - б) дотримання незалежної від наддержав політики;
 - в) активна участь у гонці озброєнь;
 - г) використання регіональних конфліктів як інструменту розв'язання міждержавних суперечок.
7. Визначте чинник повороту до “розрядки міжнародної напруженості” у міжнародних відносинах:
- а) пом'якшення напруженості радянсько-китайських відносин;
 - б) досягнення воєнно-стратегічного паритету між СРСР і США;
 - в) відмова радянського керівництва від догм комуністичної ідеології;
 - г) загострення економічного суперництва між США і Західною Європою.
8. Вкажіть принцип, зафіксований у Декларації принципів Заключного Гельсінського акту, якими держави-учасники керуватимуться у своїх взаємовідносинах:
- а) втручання у внутрішні справи;
 - б) можливість порушення норм міжнародного права;
 - в) незастосування сили чи загрози силою;
 - г) можливість зміни існуючих кордонів.
9. Вкажіть результат політики “розрядки” середини 70-х років ХХ ст.:
- а) визнання післявоєнних кордонів в Європі;
 - б) активізація екологічних рухів на Заході;
 - в) завершення війни у В'єтнамі;
 - г) висадка американців на Місяці.
10. Вкажіть одну із причин завершення “холодної війни”:
- а) ескалація міжнародного тероризму;

- б) завершення процесу деколонізації;
 - в) ліквідація режиму апартеїду в ПАР;
 - г) системна криза тоталітарної (радянської) моделі розвитку.
11. Вкажіть один із основних наслідків “холодної війни”:
- а) розпад СРСР і світової соціалістичної системи;
 - б) демографічний “вибух” в країнах “третього світу”;
 - в) глобальний триумф тоталітарної ідеології;
 - г) розгортання глобального ракетно-ядерного протистояння наддержав, скорочення ядерних потенціалів.
12. Вкажіть договір, переговори щодо умов якого були найтривалішими в історії повоєнної дипломатії:
- а) ПРО; б) СНО-1.; в) ОСО-2.; г) РСД-РМД.
13. Вкажіть документ, який підтвердив створення Європейського Союзу:
- а) Гаазька конференція;
 - б) Маастрихтський договір;
 - в) Північноатлантичний договір;
 - г) Варшавський договір.
14. Вкажіть назву військової операції, в результаті якої було повалено режим С. Хусейна в Іраці:
- а) “Буря в пустелі”;
 - б) “Незламна свобода”;
 - в) “Гнів і трепет”;
 - г) “Мушкетер”.
15. Оберіть причину існування міжнародного тероризму на сучасному етапі:
- а) невирішеність національних, релігійних та територіальних проблем;
 - б) посилення інтеграційних процесів;
 - в) прагнення знищити США як єдиної наддержави;
 - г) демографічний вибух в країнах “третього світу”.
16. Вкажіть особливість міжнародного тероризму на сучасному етапі:
- а) відсутність координації дій і взаємної підтримки терористичних організацій;
 - б) фінансування за рахунок державного бюджету;
 - в) прагнення об’єднати арабський світ під прапором ісламу;
 - г) значний вплив ісламського фактору.
17. Визначте основну тенденцію розвитку культури в другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.:

- а) розвиток “масової культури”, її стрімке поширення, комерціалізація культури;
 - б) занепад культури в умовах тотальної технізації суспільства;
 - в) самоізоляція культури від гострих суспільних проблем;
 - г) недостатнє зростання освітнього рівня населення.
18. Вкажіть ознаку розвитку світової культури у другій половині ХХ ст.:
- а) розгортання сепаратистських рухів;
 - б) інтеграція національних культур;
 - в) звуження географії культурного відродження;
 - г) конфронтація культур на тлі воєнно-політичної та ідеологічної конфронтації світових систем.
19. Визначте функцію “масової культури” в другій половині ХХ ст.:
- а) залучення до досягнень культури широких верств населення;
 - б) формування у людей наукового мислення;
 - в) заперечення традиційних моральних цінностей, сім'я, любов, перемога добра над злом;
 - г) розвиток високих естетичних смаків, почуттів, стимулювання високої інтелектуальної енергії.
20. Вкажіть основну тенденцію розвитку освіти в другій половині ХХ на початку ХХІ ст.:
- а) звуження можливостей доступу населення до здобуття освіти всіх рівнів;
 - б) сепаратизм;
 - в) удосконалення форм і методів навчання;
 - г) посилення релігійного впливу.
21. Оберіть прізвище першого космонавта:
- а) О.Леонов; б) Н.Армстронг; в) Ю.Гагарін; г) Л.Каденюк.
22. Вкажіть прізвища діячів, які належали до плеяди “розгніваних молодих людей” в літературі Великої Британії:
- а) А.Зегерс, Г.Бьолль, Г.Гессе;
 - б) К.Еміс, Дж.Вейн, Дж.Осборн;
 - в) Е.Хемінгуей, У.Фолкнер, Дж.Стейнбек;
 - г) Л.Арагон, М.Дрюон, Е.Базен.
23. Вкажіть, хто спроектував столицю Бразилії □ місто Бразиліа:
- а) Л.Міс ван дер Ройс; б) Ш. Ле Корбюзьє;
 - в) К.Танге; г) О.Німейєр.

24. Визначте прізвище кінорежисера, який здобув світову славу завдяки фільмам “Дорога”, “Ночі Кабірї”, “8 1/2”, “Амаркорд”:
- а) І.Бергман; б) Б.Бертолуччі; в) А.Вайда; г) Ф.Фелліні.
25. Вкажіть родоначальника рок-музики:
- а) група “Бітлз”; б) Б.Хейлі; в) М.Джаггер; г) Е.Преслі.
26. Вкажіть, яка держава вже на початку ХХ ст. стала беззаперечним лідером кіноіндустрії:
- а) Німеччина; б) Велика Британія; в) США; г) Франція.
27. Визначте зміст закону Тафта-Хартлі, прийнятого Конгресом США у червні 1947 р.:
- а) скасування державного регулювання цін і заробітної плати, податок на надприбуток корпорацій;
 - б) здійснення низки заходів для адаптації до мирного життя демобілізованих військовослужбовців;
 - в) зобов'язання компартії та інших “лівих” організацій реєструватися в міністерстві юстиції як “підривні”;
 - г) обмеження права робітників на укладення колективних договорів, заборона страйків держслужбовців і страйків солідарності
28. Визначте зміст закону Маккарена-Вуда, прийнятого Конгресом США у вересні 1950 р.:
- а) скасування державного регулювання цін і заробітної плати, податок на надприбуток корпорацій;
 - б) здійснення низки заходів для адаптації до мирного життя демобілізованих військовослужбовців;
 - в) зобов'язання компартії та інших “лівих” організацій реєструватися в міністерстві юстиції як “підривні”;
 - г) обмеження права робітників на укладення колективних договорів, заборона страйків держслужбовців і страйків солідарності
29. Вкажіть, хто з діячів історії Америки другої половини ХХ ст. став лауреатом Нобелівської премії миру:
- а) Р. Рейган; б) М.- Л. Кінг;
 - в) Дж. Кеннеді; г) Дж. Маккарті.
30. Вкажіть наймолодшого в історії Великої Британії ХХ ст. політичного лідера:
- а) Г.Вільсон; б) Дж. Мейджор; в) А. Блер; г) К. Етлі.
31. Вкажіть лідера партійного об'єднання “Уперед, Італіє”», яка виникла в 1990-х рр.:
- а) А. Моро; б) С. Берлусконі; в) Б. Краксі; г) А. де Гаспері.

Відповіді на тести

1) г; 2) а; 3) б; 4) а; 5) г; 6) б; 7) б; 8) в; 9) а; 10) г; 11) а; 12) б; 13) б; 14) в; 15) а; 16) г; 17) а; 18) б; 19) а; 20) в; 21) в; 22) б; 23) г; 24) г; 25) б; 26) в; 27) г; 28) в; 29) б; 30) в; 31) б.

Рекомендовані підручники, навчальні посібники з курсу

1. Всемирная история новейшего времени: Ч.2 – 1945 – начало XXI в. (Отв. ред. Л. А. Колоцей). – Гродно, 2002. – 207 с.: yourlib.net/content/view/1954/34/
2. Газін В. П., Копилов С. А. Новітня історія країн Європи та Америки, 1945 — 2000 рр.: Навч. посіб. для студентів гуманітарних спеціальностей. — Кам'янець-Подільський, 2000.
3. История новейшего времени стран Европы и Америки: 1945 — 2000 гг.: Учебник для студентов вузов по спец. “История” / Под ред. Е. Ф. Язькова. — М., 2003.
4. Іваницька О.П. Новітня історія країн Європи та Америки (1945 — 2002): Навч. посіб. для вищих навчальних закладів. – Вінниця, 2003.
5. Карпушина С., Карпушин В. История мировой культуры: Учебник для вузов. — М., 1998.
6. Комолова Н. П. Новейшая история Италии. - М., 1970
7. Мицик Л. М. Новітня історія зарубіжних країн: Курс лекцій. — Ніжин, 2001.
8. Мицик Л. М., Кузьменко Ю. В. Новітня історія країн Європи та Америки (1918 – 2007 рр.): Навч. посіб. – К., 2008.
9. Новейшая история стран Европы и Америки. XX век: Учебник для студентов вузов. В 3-х ч. / Под. ред А.М. Родригеса, М.В. Пономарева. – М., 2001.
10. Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки (1945 р. - початок XXI ст.): [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / Баран З. А., Кипаренко Г. М., Козицький А. М., Мовчан С. П., Сіромський Р. Б., Швагуляк М. М.; за ред. М. М. Швагуляка. - Львів, Київ: Тріада плюс, Алерта, 2011. - 700 с, іл.
11. Обичкина Е. О. Франция в новом мировом порядке: внешняя политика конца 80-х – 90-х годов. – М., 2000.
12. Сивачев Н. В., Язьков Е. Ф. Новейшая история США. 1917 – 1980. – М., 1980.
13. Сироткин В. Г. История Франции: Пятая республика. – М., 1989.
14. Смирнов В. П. Новейшая история Франции. 1918 – 1975. – М., 1979.

15. Сороко-Цюпа О. С. История Канады. – М., 1985.
16. Строганов А. И. Новейшая история стран Латинской Америки. Учеб. пособие. - М., 1995.

Навчально-методичне видання

Пендзей І. В.

***Новітня історія країн Західної Європи і Америки
(друга половина ХХ — початок ХХІ ст.): організація
навчального процесу відповідно до вимог
Болонської системи навчання***

Івано-Франківськ, 2013. – 51 с.

В авторській редакції

Комп'ютерний набір: Германович Ю. П.

Формат 60х84/8. Папір офсетний. Друк різнограф.

Гарнітура “Times New Roman”.

Наклад 100 примірників